

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบธุรกิจและการปฏิบัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบระหว่างรถบรรทุกและรถไฟ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการพัฒนาธุรกิจการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบระหว่างรถบรรทุกและรถไฟ และเพื่อสร้างรูปแบบแผนธุรกิจ และการปฏิบัติงานของธุรกิจการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบระหว่างรถบรรทุกและรถไฟ โดยขอบเขตของการศึกษา ที่มีผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบธุรกิจของรถบรรทุกและรถไฟในปัจจุบัน ศึกษาจุดคอขวดและปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีตรวมถึงแนวทางการลดปัญหา และศึกษาความเป็นไปได้ของการพัฒนาธุรกิจการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบระหว่างรถบรรทุกและรถไฟ ในองค์ประกอบ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการตลาด ด้านการเงินและการลงทุน ด้านวิศวกรรม และด้านการบริหารจัดการ ศึกษาแบบปฏิบัติที่ดี (best practices) ในการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบของประเทศญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป ศึกษาแบบความร่วมมือระหว่างบริษัทขนส่งสินค้าของประเทศญี่ปุ่น (JR Freight) กับการรถไฟไทย และสมาคมขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์ไทย ในด้านต่างๆ ทั้งกฎระเบียบ มาตรฐานขนาดตู้คอนเทนเนอร์ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะใช้ร่วมกัน อาทิเช่น กรณีมารับช่วงต่อตู้คอนเทนเนอร์ที่ไม่เป็นมาตรฐานสากล จะมีประเด็นปัญหาอย่างไรในอนาคต รวมถึงแนวทางการพัฒนาซอฟต์แวร์ในการติดตามประมวลผลที่สามารถเชื่อมโยงกันได้ระหว่างบริษัท JR Freight ประเทศญี่ปุ่น การรถไฟไทย และสมาคมขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์ไทย เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันในการร่วมมือทางธุรกิจ และสร้างรูปแบบธุรกิจขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบระหว่างรถบรรทุกและรถไฟ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ ธุรกิจของการขนส่งโดยรถไฟในสถานการณ์ปัจจุบัน และการพัฒนารูปแบบธุรกิจในอนาคตเมื่อประเทศไทยมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นไปได้ของรูปแบบธุรกิจคือ สถานการณ์ที่ 4 กรณีสมาคมขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์ไทย ซื่อระวางโดยตรงจากการรถไฟแห่งประเทศไทย เนื่องจากด้านการตลาดและด้านการเงินและการลงทุน เป็นกลุ่มลูกค้าเดิมของสมาคมขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์ไทยและมีโอกาสเพิ่มจำนวนลูกค้า หากผลการวิจัยพบว่าสามารถลดต้นทุนค่าขนส่งได้ การลงทุนมีมูลค่าสูงในด้านอุปกรณ์ แต่หากดำเนินการโดยไม่ผ่านตัวกลางซึ่งคิดค่าระวางโดยการรถไฟแห่งประเทศไทย จะทำให้ได้ผลตอบแทนที่เร็วขึ้น ด้านวิศวกรรม ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ตรงตามการใช้งาน และมีความปลอดภัย เช่น ตัวแครง และได้รับความร่วมมือการจากรไฟแห่งประเทศไทยในการทดสอบวิ่ง และด้านการบริหารจัดการที่ง่ายเนื่องจากเป็นการทำงานเพียง 2 หน่วยงาน และการดำเนินงานเนื่องจากการซื้อค่าระวางโดยตรงจากการรถไฟไทย ทำให้การขนส่งถูกต้องตามกฎข้อบังคับ ส่วนในสถานการณ์อื่นๆ ยังเป็นไปได้อ่อนขางยากโดยติดปัญหาในหลายๆ ด้าน เช่น รูปแบบการในลงทุน ความซับซ้อนในการบริหาร เป็นต้น

คำสำคัญ: รูปแบบธุรกิจ การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ การขนส่งทางถนน การขนส่งทางราง

Abstract

Development business model and multimodal transportation between truck and train aimed to feasibility study of development multimodal transportation between truck and train business and to construct business plan and action plan of multimodal transportation between truck and train business. The scope of study was current of truck and train business includes the bottleneck, problem, and problem solving approach. And feasibility study of development multimodal transportation between truck and train business in 4 areas; marketing, financial and investment; engineering and management. Study best practices in multimodal transportation in Japan and European Union (EU). Study cooperate model; rules, container size standard, and joint information technology between JR Freight and State Railway of Thailand (SRT) and Thai transportation and logistics association. Examples of study were problem of subcontracting to non-standard containers and development link software for evaluate and cooperate in business between JR Freight and SRT and Thai transportation and logistics association and construct business and multimodal transportation between truck and train. The study were 2 models; current of train business and business development when Thailand availability in infrastructure. The data collections were in-depth interview and focus group discussion. The research results found that; feasibility business is the 4th model; TTLA association direct purchase freight from SRT because TTLA association have existing clients in marketing and financial and investment and they have opportunity for increase clients. In case of research results found that reduce transportation costs is possible. The return in high investment value in equipment faster if process without intermediaries; charged freight by SRT. In engineering; tools; litter, safety and use as intended and train cooperate in running test. The cooperate management and business process between 2 sections was easy because direct purchase freight from SRT make transportation regal. In other case have difficult opportunity because the problems in many ways; investment model, complexity management.

Keywords: business model, multimodal transportation, road transport, rail transport